

zatímní opatření a kdy se valná hromada advokátní komory usnesla na vydání zmíněných směrnic, neboť i potom skutek zůstává ve své podstatě týž. Netvoří nový základ pro disciplinární přečin zejména ani ta zvlášť v odvolání zdůrazněná okolnost, že se jednání obžalovaných dostalo na forum soudů, neboť je to jen následek jejich základního disciplinárně trestného navázání a udržování styků se spolkem Aussenhandelsverband. Ani v tom, že obvinění po usnesení valné hromady advokátní komory snad pokračovali ve věcech, kde již zastupování převzali, není dán základ pro nové provinění v tom směru, že neuposlechli závazného usnesení komory a tím zlehčili čest a vážnost stavu; o tom mohlo by se mluvit jen, kdyby bylo zjištěno, že i potom přijali nové věci k zastupování, což však ani zástupce komory netvrdí.

Formální postup kárné rady nebyl sice správný, neboť neshledala-li v jednání obou obviněných, uvedeném sub I., č. 2 kárného výroku, přes to, že je přijala za prokázané, samostatný kárný čin, nýbrž pouze pokračování v kárném přečinu, kterým uznala oba obviněné současně vinnými, neměla vynášeti zvláštní zprošřující nález a neměla uváděti důvody, které by svědčily s hlediska kárné rady vůbec pro nevinu obviněných.

Než z tohoto formálního pochybení kárné rady nemůže zástupce advokátní komory vyvozovati oprávnění k napadání tohoto výroku a zmíněných důvodů, když přes to kárná rada subsumpcí celého jednání obviněných, záležejícího ve stycích s organizací Aussenhandelsverband a v zastupování členů touto organizací akvirovaných a jim přiváděných od roku 1928—1933, pod skutkovou podstatu jednoho kárného přečinu porušení cti a vážnosti stavu vyhověla plně své povinnosti, uložené jí v § 38 disc. statutu. Formálně nesprávným osvobozujícím výrokem a částečně nesprávným odůvodněním odvolatel nemůže se cítiti stížen, když jeho názor, že jde o samostatný delikt a nikoliv pouze o okolnost přitěžující, není, jak svrchu bylo dovozeno, správný.

Čís. 254 dis.

Byl-li obviněný advokát podle zvláštní dohody s klientem povinen obstarati jeho zastoupení substitutem jen, složí-li předem zálohu na substitutční útraty a upozornil-i včas klienta na tento závazek, neporušil povinnosti povolání, když substituci nezařídil proto, poněvadž klient svému závazku nedostál.

Disciplinárního přečinu poškození cti a vážnosti stavu se dopustil advokát, který:

převzav vymáhání pohledávek svěřených třetí osobou inkasní kanceláří jeho bratra, neupozornil výslovně onu třetí osobu, že její úmluva s inkasní kanceláří nezavazuje jeho jako právního zástupce;

v exekučním řízení pro nepatrnou pohledávku, v němž nebylo provedeno zabavení, poněvadž dlužník celou pohledávku i s útratami zaplatil, způsobil povinné straně zbytečné útraty návrhem na zrušení exekuce a v tomto návrhu účtoval práce, které nekonal a výlohy, které nezvešly;

vůči kolegovi advokátovi bez závažného důvodu po jeho svědecké výpovědi u soudu učinil návrh na postoupení spisů státnímu zastupitelství pro domnělou nepravdivost oné výpovědi.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1935, Ds I 59/34.)

Nejvyšší soud jako kárný soud odvolací v kárných věcech advokátů a kandidátů advokacie v neveřejném zasedání vyhověl částečně odvolání obviněného Dr. J. K., advokáta v P., z nálezu disciplinární rady advokátní komory v Praze ze dne 3. září 1934, a to, pokud byl kárným nálezem v odst. I, 1. uznán vinným, že převzav zastoupení k vymáhání pohledávky proti klientovu dlužníku, na Slovensku žijícímu, neobstaral jeho zastoupení u procesního soudu substitutem z toho důvodu, že mu nebyla dána předem záloha na útraty substituční, ačkoliv nevypověděl svoji plnou moc, a zprostil obviněného Dr. J. K. obvinění, že se tímto jednáním dopustil přečinu porušení povinnosti povolání; jinak odvolání obviněného z výroku o vině zamítl.

Z d ů v o d ů:

Ad I./1. Kárná rada vzala za prokázáno, že obviněný, který zastupoval MUDr. J. Š. v jeho rozepři proti A. P. v Komárně, nesubstituoval za sebe právního zástupce pro ústní jednání dne 1. října 1930 u okresního soudu v Komárně proto, že mu Dr. Š. nesložil substituční útraty. Kárná rada shledala v tomto jednání obviněného přečin porušení povinnosti povolání, ježto obviněný nevypověděl MUDr. Š-ovi plnou moc, a i kdyby jeho dopis ze dne 27. září 1930 bylo možno považovati za výpověď plné moci, že byl podle § 11 advokátního řádu povinen, stranu ještě po 14 dnů zastupovati a substituci u okresního soudu v Komárně dne 1. října 1930 zaříditi.

Právní posouzení věci kárnou radou není však správné. Kárná rada sama vychází z předpokladu, že mezi obviněným a jeho klientem MUDr. Š. došlo ke zvláštní dohodě, podle níž měl MUDr. Š. případné substituční útraty předem hraditi. Takovéto ujednání nelze, hledíc k předpisu § 32 c. ř. s., označiti za nepřijatelné. Podle dalšího zjištění kárné rady upozornil obviněný ve smyslu zmíněného ujednání dopisem ze dne 23. srpna 1930 MUDr. Š., že pro ústní jednání dne 1. října 1930 v Komárně obstará substituci jen, složí-li tento, jak se k tomu svrchu uvedenou úmluvou zavázal, zálohu na substituční útraty, a vyzval ještě dopisem ze dne 27. září 1930 MUDr. Š., aby si jednání obstaral sám, ježto svému smluvenému závazku nedostal. Podle zjištění šlo v souzeném případě o provedení určitého výkonu, jenž byl podle zvláštní úmluvy, uzavřené mezi obviněným a jeho klientem, učiněn závislým na složení zálohy klientem. Na MUDr. Š. bylo, aby zálohu podle úmluvy složil, a na obviněném, aby MUDr. Š. včas na jeho smluvní povinnost upozornil. To ale obviněný včas učinil, a nesložil-li MUDr. Š. zálohu, ačkoliv byl k tomu obviněným včas, zejména dopisem ze dne 23. srpna 1930 vyzván, musí si MUDr. Š. přičísti následky sám, a nedopustil se obviněný porušení povinnosti, když nezařídil substituci pro ústní jednání

v Komárně, kterýžto výkon byl učiněn závislým na složení zálohy klientem, jež složena nebyla. V souzeném případě nešlo vůbec o výpověď plné moci a ani ustanovení § 11 advokátního řádu tu nepřichází vůbec v úvahu. Bylo proto odvolání obviněného z viny v tomto směru vyhověno.

Ad II. Odvolání obviněného z viny v dalších bodech napadeného kárného nálezu je neodůvodněné.

K bodu I./2 nálezu. V tomto bodě napadá odvolání především přesvědčení disciplinární rady, že nemůže uvěřiti tvrzení obviněného, že nic nevěděl o úmluvě K. s firmou E. Než není důvodu, aby se s přesvědčením disciplinární rady nesouhlasilo. Neboť skutečnost, že majitelem firmy E. byl bratr obviněného, dále okolnosti samým obviněným ve vyjádření ze dne 20. února 1933 doznané, že se totiž zmíněný bratr dostavil k obviněnému a oznámil mu, že od K. převzal inkaso pohledávek, ale že se marně namáhá dosíci u většiny dlužníků zaplacení pro věřitele (K.) a že se ptal obviněného, za jakých podmínek by vymáhání cestou soudní převzal, že si potom bratr obviněného vyzvedl u obviněného několik blanketů plných moci, které obviněnému za několik dnů přinesl opatřené podpisem K. spolu se soupisem pohledávek a dlužníků a že pak obviněný vešel do styku s K., — dopouštějí podle pravidel logického uvažování závěr, že obviněný měl vědomost o tom, že a jaké ujednání mezi K. a bratrem obviněného bylo smluveno. Odvolatel připouští ostatně sám ve svém odvolání, že je správné stanovisko nálezu aspoň potud, že odvolatel musel předpokládati, že je zde ta neb ona úmluva o honorování činnosti firmy E. Nelze nahlédnouti, jak by okolnost, že mezi dobou, kdy K. předal svoje pohledávky k inkasu bratru odvolatelovu, a dobou, kdy K. podepsal stěžovateli plnou moc, je značné časové rozpětí, mohla uvést v pochybnost úsudek disciplinární rady, že nemůže věřiti odvolateli, že nic nevěděl o úmluvě K. s firmou E. Především nemůže tu býti řeč »o uplynutí značně dlouhé doby«, kdyžtě ujednání mezi K. a firmou E. stalo se 16. října 1930 a když už koncem roku 1930 oznamoval obviněnému jeho bratr, že převzal od K. inkaso pohledávek a když plná moc K-ou obviněnému vystavená je datována 1. lednem 1931, jak vysvítá z dopisu obviněného na discipl. radu z 3. června 1933. I když proto disciplinární rada k vytýkané okolnosti nepřihlížela výslovně, nestalo se její dovozování nijak vratkým, poněvadž okolnost ta sama o sobě nemá rozhodujícího významu. Není správné tvrzení odvolatelovo, jako by K. sám byl odvolatele o právní zastoupení požádal. Neboť k zastupování K. odvolatelem došlo způsobem shora uvedeným a odvolatelem samým vyličeným a lze věřiti svědku K., že na blanketech plných moci nebylo vyznačováno jméno právního zástupce a že se teprve později dozvěděl, že oním právním zástupcem je obviněný. Již v důsledku toho padá argumentace odvolatelova, že K. byl povinen zároveň s tím, když odvolatele plnou mocí pověřoval, upozorniti jej na podmínky, za kterých si toto právní zastoupení představuje.

Naopak dlužno souhlasiti s disciplinární radou, že obviněný měl povinnost, upozorniti K., že případné ujednání s bratrem obviněného o podmínkách vymáhání pohledávek neváže ho (obviněného) jako právního zástupce a že nesměl nechat K. v domění, že jeho (K.) ujednání je závazné i pro obviněného. Vždyť obviněný je to, jemuž vzhledem k jeho

povolání jako advokátu je zákonem (§ 10 adv. řádu) uložena povinnost, aby jednal přímo a nezákladně a aby nevyužíval případného omylu a nezkušenosti klientovy. Je pravda, že K. byl bankovním úředníkem, ale nelze přehlížeti, že mu v rozhodné době bylo teprve 25 roků, takže tu nešlo o osobu, která by byla v poměrech právního života tak obeznaná, jak se to snaží obviněný vylíčiti. Bylo by protimyslné, aby tíha bedlivosti a zodpovědnosti, k níž je předpisy zavázán advokát, byla přesunována na mladého a nezkušeného klienta.

K bodu I./3 nálezu. I zde posoudila disciplinární rada věc bezvadně. Tvrdí-li odvolatel, že návrh na zrušení exekuce učinila jeho kancelář, poněvadž prý určité úkony musí ona prováděti zcela automaticky, uplatňuje něco, co v řízení před disciplinární radou nepřednesl. Odvolatel uznává však sám, že by ho uvedená okolnost nezbavila viny, poněvadž advokát odpovídá i za úkony své kanceláře.

V projednávaném případě je nepochybně, že šlo o vymáhání částky nepatrné (34 Kč), jak zdůrazňuje sám odvolatel. Podlo toho se měl odvolatel zařídit a vyvarovati se všeho, co by vzbuzovalo dojem dělání zbytečných útrat v jeho prospěch. Tak se odvolatel nezachoval. Je sice správné, že exekuční soud vzhledem k tomu, že tu byl naprosto nepochybný listinný výkaz o tom, že dlužník zaplatil dluh i s příslušenstvím a zejména i stravné, a že v předložení takového výkazu spočívá již i návrh na zrušení exekuce, mohl k návrhu dlužníkovu beze všeho exekuci zrušiti (§ 40 ex. ř.), aniž bylo třeba vyzývati vymáhajícího věřitele k vyjádření o onom návrhu dlužníkově. Než i když exekuční soud, třeba zbytečně, vyžádal si vzorem čís. 155 vyjádření vymáhající strany, nebylo třeba, aby obviněný podával zvláštní písemný návrh na zrušení exekuce. Vždyť ve vzorci tom je výslovně uvedeno, že, když se vymáhající strana o návrhu dlužníkově do osmi dnů po doručení usnesení nevyjádří, bude soud míti za to, že s návrhem souhlasí (§ 55, odst. 2 a § 56, odst. 2 ex. ř.). Nebylo proto věcného důvodu, aby obviněný podával zbytečný návrh na zrušení exekuce a dokonce aby účtoval útraty za úkony, které mu nevznikly. Obviněný neměl zejména pražádného důvodu k předpokladu, že nebylo zapraveno stravné (3 Kč) výkonnému orgánu; nezavdávalo k tomu žádných pochybností znění vzoru čís. 155 a svědčí proti takovým pochybnostem i skutečnost, že obviněný, ač mluví v návrhu na zrušení exekuce o zaslání útrat za výkony, útraty ty ve skutečnosti nezaslal.

Usoudila proto disciplinární rada správně, že takový postup advokátův zejména v dnešní době hospodářské krise působí citelnou újmu cti a vážnosti stavu advokátského a marně se snaží odvolatel dovoditi, že by tu po subjektivní stránce nebylo u něho ani nedbalosti. Neboť zjištěné okolnosti případu dokazují nepopíratelně i subjektivní vinu advokátovu.

K bodu I./4. Není pochyby, že obviněný měl naléhavý zájem na tom, aby trestní případ (Tl VI 1007/31) byl soudem projednáván bezvadně. Než ani to nemůže ospravedlniti pozastavené jednání obviněného. Je správné stanovisko disciplinární rady, že nalézací soud, projednávající onen trestní případ, byl již z moci svého úřadu povinen zjistiti, zda je tu rozpor mezi stenografickými protokoly o zasedání obecního zastupitelstva Velké Prahy a výpovědí svědka Dr. L. Ovšem i obviněný byl

oprávněn již za hlavního přelíčení použití všech podle zákona mu příslušajících prostředků ke zjištění materiální pravdy, najmě též práva dotázek (§ 249 tr. ř.) a zjednati si pro případ jich nepřipuštění podklad pro dovolávání se zmatku čís. 4 § 281 tr. ř. Obviněný měl též proti případnému nepříznivému rozhodnutí věci možnost, aby použil v úvahu přicházejících opravných prostředků. Šlo-li mu proto, jak ve své obhajobě uváděl a jak uvádí i ve svém odvolání, pouze o zjištění objektivního rozporu mezi výpovědí Dr. L. a stenografickým protokolem, byl návrh obviněného na postoupení věci státnímu zastupitelství zhoľa zbytečný, poněvadž bylo i povinností nalézacího soudu, zvláště když se strany obviněného byl tak důrazně uplatňován nesouhlas mezi oběma průvodními prostředky, aby otázku tu podrobil zákonnému zkoumání o rozřešení.

Podle jediné směrodatných záznamů protokolu o hlavním přelíčení ze dne 18. prosince 1931 (§ 271 tr. ř.) zněl návrh obviněného v ten rozum, aby stenografické protokoly se svědeckou výpovědí Dr. L. byly postoupeny státnímu zastupitelství »zdali neobsahují vědomě nepravdivou výpověď«. Podle toho netvrdil ani sám obviněný přesně a určitě a tím méně doložil konkrétními poukazy, že vypovídající Dr. L. učinil onu výpověď skutečně vědomě nepravdivě, a stal se i s tohoto hlediska návrh obviněného na postoupení spisu státnímu zastupitelství bez nutkavého důvodu a proto lehkovážně a zbytečně, to tím více, když výpověď svědka Dr. L. tak, jak je osvědčena záznamy zmíněného jednacého protokolu, neobsahovala ani po stránce objektivní vytýkané jí tehdy Dr. K-em rozpory, jak to také zdůraznil nalézací soud ve svém usnesení, jímž zamítl návrh Dr. K. jakožto tehdejšího soukromého žalobce na postoupení spisů státnímu zastupitelství.

V záznamech zmíněného jednacého protokolu, o jehož opravu nebo doplnění nebylo žádáno a jehož zápisy dlužno proto míti za jediné rozhodné, nemá opory tvrzení stěžovatelovo, že projednávajícím soudem bylo stěžovateli řečeno, že tvrzené nesrovnalosti ve svědecké výpovědi Dr. L. by mohly býti posuzovány pouze v samostatném řízení zavedeném proti svědkovi, a není proto stěžovatel oprávněn budovati na takovémto tvrzení, jehož správnost je ostatně vyvrácena již uvedeným zamítavým usnesením projednávajícího soudu o návrhu na postoupení spisů státnímu zastupitelství.

Dlužno proto i v bodě, o nějž jde, souhlasiti s napadeným kárným nálezem, že obviněný porušil citelně čest a vážnost stavu, když beze závažných důvodů učinil zmíněný návrh na postoupení spisů státnímu zastupitelství, prohřešiv se takto proti požadavkům kolejality. Disciplinární rada posoudila proto věc v těchto třech směrech bezvadně a netrpí důvody nálezu vytýkanými mu vadami.

Čís. 255 dis.

Lhůta § 54 disc. statutu nemůže býti prodloužena ani tím, že se zúčastněné soukromé straně v napadeném usnesení nedostalo poučení o opravném prostředku; na takové poučení nemá zákonného nároku.